

Ce protecție oferă legislația UE împotriva discriminării pe motive de orientare sexuală

Se interzice discriminarea de orice fel, bazată pe motive precum sexul ... sau orientarea sexuală.
Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene (articolul 21).

Articolul 13 din Tratatul de instituire a Comunității Europene autorizează Uniunea Europeană să elaboreze acte normative pentru combaterea discriminării pe motive de orientare sexuală. În prezent, Uniunea Europeană a adoptat acte normative pentru combaterea discriminării pe motive de orientare sexuală doar în domeniul ocupării forței de muncă. **Directiva privind egalitatea de tratament la încadrarea în muncă** interzice discriminarea în ceea ce privește accesul la și condițiile de încadrare în muncă, la activități independente, formarea profesională, precum și la orientarea și afilierea la organizațiile lucrătorilor și angajatorilor. Această directivă se aplică atât sectorului public, cât și celui privat. Punerea în aplicare a directivei trebuia efectuată de către statele membre până la sfârșitul anului 2003.

Optsprezece state membre au decis să depășească cerințele legislației UE și să extindă protecția în afara locului de muncă. Aceasta oferă persoanelor lesbiene, homosexuale, bisexuale și transexuale (LGBT) protecție într-o gamă mai largă de sfere sociale, precum educația, protecția socială, securitatea socială și sănătatea, precum și acces la bunuri și servicii, inclusiv locuințe. Membrii minorităților rasiale și etnice beneficiază deja de această protecție extinsă, în temeiul Directivei 2000/43/CE privind egalitatea rasială.

Protecția juridică în statele membre ale UE

În opt state membre (Belgia, Bulgaria, Germania, Spania, Austria, România, Slovenia și Slovacia) legislația împotriva discriminării pe motive de orientare sexuală nu acoperă doar încadrarea în muncă, ci și toate domeniile suplimentare specificate în directiva privind egalitatea rasială.

În zece state membre (Republica Cehă, Irlanda, Letonia, Lituania, Luxemburg, Ungaria, Țările de Jos, Finlanda, Suedia și Regatul Unit) legislația împotriva discriminării a fost extinsă parțial pentru a acoperi alte domenii în afara încadrării în muncă.

În nouă state membre (Danemarca, Estonia, Grecia, Franța, Italia, Cipru, Malta și Polonia) legislația împotriva discriminării acoperă doar domeniile menționate în directiva privind egalitatea de tratament la încadrarea în muncă. Estonia, Franța, Grecia și Polonia dezbat, în prezent, o extindere a legislației.

În pofida acestei protecții juridice, persoanele LGBT aleg de multe ori să nu își dezvăluie orientarea sexuală sau identitatea sexuală la locul de muncă deoarece se tem de consecințe negative. Persoanele care își recunosc sexualitatea se confruntă de multe ori cu excluderea din activități sociale, hărțuire fizică și verbală și au posibilități mai mici de încadrare în muncă. În alte domenii precum educația și sănătatea, persoanele LGBT continuă să se confrunte cu discriminarea. Hărțuirea și poreclele la școală duc adesea la rate ridicate ale abandonului școlar în rândul persoanelor LGBT, iar majoritatea școlilor duc lipsă de planuri concrete pentru a combate prejudecățile. În domeniul sanitar, persoanele LGBT se confruntă cu prejudecățile cadrelor medicale, ceea ce le poate face să renunțe la solicitarea asistenței medicale.

Organismele pentru egalitate

Organismele naționale pentru egalitate promovează egalitatea de tratament, efectuează cercetări privind discriminarea și oferă consiliere victimelor. Legislația UE obligă statele membre să înființeze organisme pentru egalitate doar în domeniul discriminării rasiale și al discriminării sexuale. Directiva privind egalitatea de tratament la încadrarea în muncă nu impune înființarea unor astfel de organisme în legătură cu alte motive de discriminare, inclusiv orientarea sexuală. Cu toate acestea, multe state membre au depășit cerințele legislației UE pentru a institui o protecție suplimentară pentru persoanele LGBT.

Optsprezece state membre (Belgia, Bulgaria, Germania, Grecia, Franța, Irlanda, Cipru, Letonia, Lituania, Luxemburg, Ungaria, Țările de Jos, Austria, România, Slovenia, Slovacia, Suedia și Regatul Unit) au instituit organisme unice pentru egalitate care soluționează toate motivele de discriminare. În Suedia, există o organizație specifică de tip ombudsman (HomO) vizând discriminarea pe motive de orientare sexuală, aceasta dovedindu-se a avea foarte mult succes în câștigarea încrederii victimelor homofobiei. În prezent, Suedia și Danemarca iau măsuri pentru a institui un singur organism pentru egalitate care să trateze toate formele de discriminare.

Nouă state membre (Republica Cehă, Danemarca, Estonia, Spania, Italia, Malta, Polonia, Portugalia și Finlanda) nu au în prezent nici un organism pentru egalitate care să acopere discriminarea pe motive de orientare sexuală.

DREPTUL EGAL LA EGALITATE DE TRATAMENT

Articolul 21 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene conține o interdicție generală a discriminării pe o gamă largă de motive, inclusiv orientarea sexuală. Acesta nu creează o „ierarhie a motivelor” atunci când pentru anumite forme de discriminare există protecție în mod neuniform. Persoanele individuale au dreptul egal la egalitate de tratament. Aceasta înseamnă că interdicția discriminării pe motive de orientare sexuală ar trebui extinsă în sensul oferirii protecției în afara domeniului ocupării forței de muncă și includerii accesului la bunuri și servicii, în același mod ca în cazul celor discriminați pe motive rasiale sau etnice.

Prezenta broșură se bazează pe două rapoarte: *Homofobia și discriminarea pe motiv de orientare sexuală și identitate de gen în statele membre ale UE – Partea 1 Analiză juridică* publicat de Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA) în iunie 2008 și *Homofobia și discriminarea pe criterii de orientare sexuală și identitate de gen în statele membre ale Uniunii Europene – Partea 2 Situația socială* publicat în martie 2009.

Trebuie reținut că în temeiul legislației UE, persoanele transsexuale, deși nu în mod necesar persoanele transgen, sunt protejate împotriva discriminării „sexuale” în contextul încadrării în muncă. Pentru o explicație privind drepturile persoanelor transgen, a se vedea publicația însoțitoare „Provocările cu care se confruntă persoanele transgen”.

Raportul integral este disponibil la: <http://fra.europa.eu>

Toate publicațiile Agenției pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene pot fi comandate gratuit prin intermediul site-ului internet al acesteia.

Dacă aveți nelămuriri privind această traducere, vă rugăm să consultați versiunea în limba engleză, care este versiunea originală și oficială a documentului.